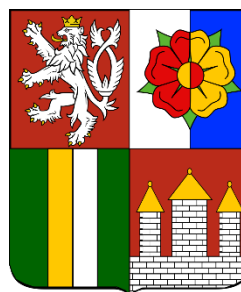

Zastoupení Královéhradeckého a Jihočeského kraje v Bruselu

Evropské kulturní dědictví

Závěrečná práce

Jakub Tomek

Brusel 2016

Obsah

Úvod	4
1. Kulturní dědictví v regionech.....	5
1.1. Pojem kultura	5
1.2. Regionální kultura	5
1.3. Kulturní dědictví.....	6
1.4. Kulturní hodnota.....	6
1.5. Pamětihodnost	6
2. Evropská unie a kulturní dědictví.....	7
2.1 Creative Europe (Kreativní Evropa).....	8
Evropské hlavní město kultury	9
2.2 European Heritage Label (označení Evropské dědictví)	9
3 Označení Evropské dědictví	10
3.1 Evropské dědictví v ČR.....	11
3.2 Postup zapsání na seznam European Heritage Label	11
3.3. Snaha zapsání Broumovska na seznam EHL	12
4 Podpora regionálního kulturního dědictví v ČR.....	13
4.1 Financování kultury.....	13
Závěr.....	15
Zdroje:	16
Elektronické zdroje.....	16

Seznam zkratk

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

EHL – European Heritage Label – Evropské dědictví

Úvod

Tato práce vznikla během stáže na Zastoupení Královéhradeckého a Jihočeského kraje při EU v Bruselu, jelikož výsledkem probíhajících debat vznikla iniciativa k udělení označení Evropské dědictví¹ pro oblast Broumova.

Na začátku práce se věnuji vysvětlením pojmů, které se týkají regionální kultury, dále se zaměřím na program Evropské unie Kreativní Evropa, do které označení Evropské dědictví spadá.

V práci se dále zaměřím na kulturní a regionální politiku EU a rozeberu označení Evropské dědictví (EHL). Nakonec shrnu podporu regionálního kulturního dědictví v ČR. V médiích často slyšíme, že kultura je z velké části podfinancovaná. V poslední kapitole se budu věnovat financování kultury v letech 1998 až 2014 ze Státního rozpočtu.

Cílem práce je analyzovat a vyhodnotit význam evropského kulturního dědictví. Předmětem práce je zhodnocení konkrétní ochrany kulturního dědictví, European Heritage Label.

¹ Označení Evropské dědictví (European Heritage Label) se zaměřuje na propagaci evropských pamětihodností, které vyzdvihují úlohu a místo pamětihodnosti v evropských dějinách a integraci. Jeho cílem je přispívat k upevnění pocitu sounáležitosti evropských občanů s Evropskou unií na základě společných hodnot, historie a kulturního dědictví.

1. Kulturní dědictví v regionech

V této kapitole se budu snažit vysvětlit základní pojmy, které s touto problematikou velmi úzce souvisí. Jako první je pojem kultura.

1.1. Pojem kultura

Kultura je velice obsáhlý pojem. „*Můžeme ji chápat v podobě výtvorů lidské činnosti, v podobě sociokulturních jevů, institucí či idejí, které organizují lidské chování. Jako kulturu označujeme vše, co vytvořilo lidstvo během svého vývoje, a to jak materiálně, tak nemateriálně, jako například duchovní hodnoty.*“²

Mezi materiální prvky kultury řadíme všechny lidské výtvořiny jako umělecká díla, architektonická díla. Mezi nemateriální prvky potom řadíme například zvyky, tradice, chování, způsob života. Kultura zastává sociálně-integrační funkci tím, že podporuje sounáležitost k obci, kraji či státu. Prezentuje také náš stát, jednotlivé regiony a jejich charakteristické rysy a specifika. Kultura plní také významnou hospodářskou funkci a vytváří i nová pracovní místa.

1.2. Regionální kultura

Dalším definovaným pojmem je regionální kultura. Na regionální kulturu můžeme nahlížet z mnoha směrů. Tento pojem je mnohdy definovaný i jako lokální kultura, protože je spjata k jednomu místu, lokalitě či regionu. „*Kulturní regiony můžeme definovat jako přirozeně existující územní jednotky, v nichž se snoubí jedinečnost přírody a kultury, která se v území projevuje především specifickým způsobem života jejich obyvatel.*“³

Regionální kulturu můžeme zpozorovat na každém území pomocí různých projevů, ať už se jedná o regionální identitu, specifické stereotypy lidí, kteří v určitém regionu žijí, či se může například jednat o výskyt určitého prvku, jakým jsou třeba tradice, folklorní motivy daného regionu nebo úroveň vzdělání.

V současné době je lokální či regionální kultura ohrožena celosvětovým procesem globalizace. Díky extra rychlému tempu informací, se kultura na této úrovni začíná propojovat s kulturou z různých míst a vytváří se mezi nimi úzké vazby. Díky tomu pak regionální kultura ztrácí svoji jedinečnost a na určitá místa se dostává kultura, která s tradicemi v daném místě

² HEŘMANOVÁ E., CHROMÝ P. a kolektiv. Kulturní regiony a geografie kultury, 1. vyd.. Praha: ASPI, 2009. s. 17

³ HEŘMANOVÁ, E., CHROMÝ P. a kol., Kulturní regiony a geografie kultury. 1. vyd. Praha: ASPI, a. s, 2009, s. 26

nemá nic společného. Aby regionální kultura nezanikla, je nutné, aby byly podporovány místní tradice a zvyky a již na úrovni vzdělání podněcovat obyvatele k sounáležitosti v daném regionu.

1.3. Kulturní dědictví

Kulturní dědictví je podle knihy Lokální a regionální kultura v České republice, definováno jako *„konfigurace kulturních prvků, tj. artefaktů, sociokulturních regulativů (zejména hodnot, norem a kulturních vzorců) a idejí, jež jsou jako trvalé kolektivní vlastnictví a všeobecně sdílený výsledek materiální a duchovní činnosti členů určité kultury předávány následujícím pokolením jako specifický typ dědictví.“*⁴

Kulturní dědictví zahrnuje historické památky, soubory a přírodní i zastavěná místa nebo předměty v muzeích či galeriích, ale také zvyky, tradice a hodnoty, které vznikly v minulých dobách.

1.4. Kulturní hodnota

Kulturní hodnoty můžeme charakterizovat *„jako komplex hmotných a nehmotných prvků vzniklých postupným vývojem osídlení, tradic plynoucích z charakteru místa a na místo vázaných.“*⁵

Kulturní hodnota je trvalá hodnota, která se vyvíjí a zároveň se doplňuje dalšími prvky, které mohou být neutrální, znehodnocující či obohacující. Také můžeme říci, že kulturní hodnoty jsou součástí všeho, co nás ovlivňuje, jako naše vnímání a myšlení. Kulturní hodnoty vnímáme jako součást našeho životního stylu.

1.5. Pamětihodnost

Do pamětihodností zahrnujeme přírodní, pdvodní, archeologické, průmyslové nebo městské památky, kulturní krajiny, památná místa, kulturní statky a objekty a nehmotné dědictví.⁶

⁴ PATOČKA, J., HEŘMANOVÁ, E. Lokální a regionální kultura v České republice. Praha: ASPI, 2008. s. 23

⁵ PATOČKA, J., HEŘMANOVÁ, E. Lokální a regionální kultura v České republice. Praha: ASPI, 2008. s. 17

⁶ POKYNY PRO PAMĚTIHODNOSTI UCHÁZEJÍCÍ SE O OZNAČENÍ, Evropská unie, s. 4, dostupné na <http://www.kreativnievropa.cz/files/download/ehl-guidelines-for-candidate-sites-cs.pdf>

2. Evropská unie a kulturní dědictví

V oblasti ochrany kulturního dědictví se ukázala velmi prospěšná spolupráce na mezinárodní úrovni. V této kapitole se proto budu věnovat programu Creative Europe.

Vztah EU ke kultuře je zakotven v článku 167 Lisabonské smlouvy, účinné od 1. 12. 2009.

V Hlavě XII, čl. 167 Lisabonské smlouvy je napsáno:

- Unie přispívá k rozkvětu kultur členských států a přitom respektuje jejich národní a regionální různorodost a zároveň zdůrazňuje společné kulturní dědictví.
- Činnost Unie je zaměřena na povzbuzování spolupráce mezi členskými státy a v případě potřeby na podporu a doplňování jejich činnosti v následujících oblastech:
 - ✓ zlepšování znalosti a šíření kultury a dějin evropských národů,
 - ✓ zachování a ochrana kulturního dědictví evropského významu,
 - ✓ nekomerční kulturní výměny,
 - ✓ umělecké a literární tvorby, včetně tvorby v audiovizuální oblasti.
- Unie a členské státy podporují spolupráci v oblasti kultury se třetími zeměmi a s příslušnými organizacemi, zejména s Radou Evropy.
- Unie ve své činnosti podle ostatních ustanovení této smlouvy přihlíží ke kulturním hlediskům, zejména s cílem uznávat a podporovat rozmanitost svých kultur.⁷

Už v roce 2006 předložila Evropská komise tzv. „Evropskou strategii pro kulturu“, která vymezuje tři základní cíle, kterých se politika EU bude snažit dosáhnout:

- prosazování mezikulturního dialogu a podpora kulturní rozmanitosti (šíření tolerance, zapojení sociálně slabých do života společnosti, podpora výuky jazyků, mobilita studentů, vědců a umělců, náboženský a etnický dialog),
- podpora kreativity skrze kulturní odvětví (stimulace strategického partnerství kulturního sektoru s dalšími relevantními partnery např. turistickým průmyslem),
- prosazování kultury jako klíčového komponentu mezinárodních vztahů EU v celosvětovém měřítku (důraz kladen zejména na politický dialog se třetími zeměmi).⁸

⁷Lisabonská smlouva, Dostupné na <https://www.euroskop.cz/192/sekce/lisabonska-smlouva---ke-stazeni/>

⁸Kultura, mnohojazyčnost a audiovizí, Dostupný na www.euroskop.cz/678/sekce/kultura-mnohojazycnost-a-audiovize

Pro nové programové období sloučila Evropská komise stávající programy Kultura a MEDIA, které podporovaly kulturní a audiovizuální odvětví po více než 20 let a pro období 2014 – 2020 se rozhodla zavést nový program Kreativní Evropa (Creative Europe). Hlavním důvodem pro sloučení těchto programů je posílení konkurenceschopnosti Evropy v kultuře, filmu a ostatních odvětvích a hlavně podporovat zachování kulturní a jazykové rozmanitosti. V této práci rozeberu dva programy, které se týkají kulturního dědictví, a to konkrétně Evropské hlavní město kultury a označení Evropské dědictví.

V roce 2006 vznikla iniciativa tří zemí: Francie, Maďarska a Španělska na vznik projektu Evropské dědictví, jehož záměrem by mělo být zvyšování vzájemného porozumění mezi členy Evropské unie a povědomí o jejich společné historii a různorodém kulturním dědictví.

K této iniciativě se postupně přihlásilo 17 států EU a také Švýcarsko. Každá ze zapojených zemí navrhla několik památek, které symbolizují evropskou integraci, ideály a historii. Postupem času vznikl seznam, na kterém bylo zapsáno 64 pamětihodností, které nesly označení Evropské dědictví. Z pamětihodností, které byly zapsané za Českou republiku, můžeme jmenovat Zámek Kynžvart, Bařův Zlín, Vítkovické železářny v Ostravě, Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké.⁹

Již v době, kdy Česká republika předsedala Radě EU v roce 2009, zaznívaly názory na přenesení iniciativy Evropské dědictví na úroveň Evropské unie. V roce 2014 tak vznikl nový program Creative Europe (Kreativní Evropa). Stávající pamětihodnosti zapsané v seznamu musely být znovu posouzeny na základě nových kritérií a české památky zmiňované výše již označení nedostaly.

2.1 Creative Europe (Kreativní Evropa)

Program Kreativní Evropa je nový program Evropské unie pro programové období 2014 až 2020. Mezi jeho hlavní odvětví patří podpora kinematografie, podpora kultury a kreativity a kulturní dědictví. Součástí programu jsou i dílčí programy. Jedním z nich je dílčí program MEDIA, který má za cíl podporovat audiovizuální průmysl, kinematografii. Další dílčí program se nazývá KULTURA, a má za úkol podporu kulturní dědictví. V roce 2016 se spustila

⁹ Seznam všech 64 památek můžete najít na webu, Dostupné na www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/250&format=HTML&aged=0&language=CS&uiLanguage=en

mezioborová část, která nabídne prostředky na vypracování studií a má podpořit lepší sběr dat s cílem zdokonalit argumenty pro strategická opatření.

Rozpočet pro program Kreativní Evropa pro léta 2014 až 2020 je schválen na 1,462 mld. eur.¹⁰

Evropské hlavní město kultury

Z podpory dílčího programu Kultura je financován projekt Evropské hlavní město kultury. Toto označení propůjčuje Evropská unie vždy na jeden rok jednomu nebo více městům, která musí splnit určitá kritéria, a poté mohou díky tomuto projektu představit celé Evropě svůj kulturní život a rozvoj.

V minulém období byla tato města hodnocena pomocí kulturní komise a podle naplánovaných událostí, které by se v daném roce měly konat. V novém období se považuje titul jako podnět ke kulturnímu vývoji a jako pomoc ke strukturálním změnám ve městě.

V České republice se titulu Evropské hlavní město kultury dočkala zatím dvě města. V roce 2000 se titulu spolu s dalšími osmi evropskými městy dočkala Praha. Druhým evropským hlavním městem kultury v České republice se stala Plzeň v roce 2015. V témže roce o titul bojovala i Ostrava, která se na seznam nedostala¹¹

2.2 European Heritage Label (označení Evropské dědictví)

Označení Evropské dědictví je udělováno pamětihodnostem, které mají symbolickou hodnotu, a které vyzdvihují společné evropské dějiny a principy, na kterých je vystavěna Evropská unie.

Aby pamětihodnost získala toto označení, Evropská komise vyžaduje, aby nejprve pamětihodnosti předložily projekt, v němž představí a vyzdvihnou evropský rozměr dané pamětihodnosti. Dokonce je i možné, aby o označení „Evropské dědictví“ požádala rovněž pamětihodnost, která již byla vybrána organizací UNESCO či jinou iniciativou v oblasti kulturního dědictví.¹²

¹⁰ Více informací o dílčích programech, které jsou součástí programu Creative Europe, jsou dostupné na <http://www.kreativnievropa.cz/cs/o-programu/>

¹¹ Dostupné na www.plzen2015.cz

¹² POKYNY PRO PAMĚTIHODNOSTI UCHÁZEJÍCÍ SE O OZNAČENÍ, Evropská unie, s. 4, dostupné na <http://www.kreativnievropa.cz/files/download/ehl-guidelines-for-candidate-sites-cs.pdf>

3 Označení Evropské dědictví

European Heritage Label (EHL) neboli označení Evropské dědictví je iniciativa Evropské unie pro zvýraznění pamětihodností, které symbolizují evropské ideály, integraci a historii. Označení vzniklo oficiálně 28. dubna 2006 jako mezivládní iniciativa sedmnácti států a v roce 2011 bylo označení přijato rozhodnutím Rady Evropy a Evropského parlamentu jako oficiální označení Evropské unie, European Heritage Label – EHL.

Označení se zaměřuje na propagaci evropského rozměru památek. Jeho cílem je přispívat k upevnění pocitu sounáležitosti občanů Evropské unie na základě společných hodnot.

Pamětihodnosti, které nesou označení EHL, mohou být přírodní, podvodní, archeologické, průmyslové nebo městské památky, kulturní krajiny, památná místa, kulturní statky a také nehmotné dědictví. Na rozdíl od zápisu do UNESCO se nemusí jednat o národní kulturní památku.

Výběr pamětihodností probíhá nejdříve na národní úrovni. Každý stát EU může jednou za dva roky vybrat dvě pamětihodnosti a ty zaslat Evropské komisi, kde panel třinácti nezávislých expertů uskuteční konečný výběr.¹³

Další výběr památek proběhne v roce 2017. Označení Evropské dědictví prozatím obdržely tyto památky:

<ul style="list-style-type: none">• Mírový palác v Haagu, Nizozemsko,• Camp Westerbork, Nizozemsko• Velká Hanza v Tallinnu, Estonsko• Archeologické naleziště v Carnuntum, Rakousko• Centrum antických Athén, Řecko• Opatství Cluny, Francie• Archiv Koruny aragonské, Španělsko• Lublinská unie, Polsko• Münster a Osnabrück – místa Vestfálského míru, Něm.• Všeobecná knihovna univerzity v Coimbre, Portugalsko• Ústava z 3. května 1791, Polsko• Zámek Hambach, Německo• Zákon o zrušení trestu smrti, Portugalsko• Residencia de Estudiantes, Španělsko• Kaunas v letech 1919–1940, Litva	<ul style="list-style-type: none">• Partyzánská nemocnice Franja, Slovinsko• Dům Roberta Schumana, Francie• Dům Alcide De Gasperiho, Itálie• Panevropský piknik, Maďarsko• Historická loděnice v Gdaňsku, Polsko• Přemyslovský hrad a Arcidiecézní muzeum v Olomouci, Česká republika• Neandrtálské naleziště a muzeum v Krapině, Chorvatsko• Mys Sagres, Portugalsko• Císařský zámek, Rakousko• Historický komplex Tartuské univerzity, Estonsko• Akademie Ference Liszta, Maďarsko• Mundaneum, Belgie• Hřbitov Východní fronty I. světové války č. 123, Polsko• Evropská čtvrť ve Štrasburku, Francie
---	--

¹³ <http://www.kreativnievropa.cz/cs/oznaceni-evropske-dedictvi/>

3.1 Evropské dědictví v ČR

V České republice nese v současné době toto označení Přemyslovský hrad a Arcidiecézní centrum v Olomouci, které se na seznam dostalo v roce 2015 a dostalo přednost před Loosovými interiéry v Plzni, které se na seznam nakonec nedostaly.

Podle tiskové zprávy Národního památkového ústavu se do českého kola přihlásilo šest uchazečů. Zástupci ministerstva kultury, Národního památkového ústavu, Národního filmového archivu, Památníku národního písemnictví a Národního ústavu lidové kultury.¹⁴

3.2 Postup zapsání na seznam European Heritage Label

Pro pamětihodnosti, které by v budoucnu chtěli žádat o označení EHL, existuje příručka Pokyny pro pamětihodnosti ucházející se o označení, kde je popsán veškerý postup i kritéria, která se musí splnit ještě předtím, než se podá žádost.

Prvním kritériem je symbolická hodnota pamětihodnosti pro Evropu. Druhým kritériem je ohled na propagaci evropského rozměru a třetím kritériem je pracovní kapacita k realizaci projektu nebo pracovní plán.¹⁵

Úkolem členských států je předběžný výběr. Pamětihodnost se nemůže zúčastnit konečného výběru na úrovni EU, pokud nebyla vybrána na vnitrostátní úrovni. Každý členský stát může mít postupy a svůj časový rozvrh. Kritéria ale zůstávají stejná ve všech členských zemích. Národní kolo v České republice probíhá na podzim tohoto roku.

Je nezbytné, aby komise Komise obdržela kromě české verze i anglickou verzi. Celou akci řídí v každém státě koordinátor, na kterého se žadatelé mohou kdykoliv obrátit. V České republice má tuto gesci na starost Národní památkový ústav.

Na základě podaných žádostí, evropský panel vyhotoví zprávu, kterou předloží Komisi nejpozději do konce roku. Tato zpráva obsahuje doporučení ohledně udělení označení a obsahuje rovněž stručné vyhodnocení všech předběžně vybraných pamětihodností s odůvodněním jejich výběru či toho, proč nebyly vybrány.

¹⁴ Tisková zpráva je ke stažení zde: <http://www.idu.cz/cs/arcidiecezni-muzeum-v-olomouci-ziskalo-titul-evrop>

¹⁵ POKYNY PRO PAMĚTIHODNOSTI UCHÁZEJÍCÍ SE O OZNAČENÍ, Evropská unie, s. 5, dostupné na <http://www.kreativnievropa.cz/files/download/ehl-guidelines-for-candidate-sites-cs.pdf>

Pamětihodnosti ucházející se o označení se proti doporučení evropského panelu nemohou odvolat. Počátkem roku následujícího po roce konání výběrového řízení Komise oficiálně určí pamětihodnosti, které obdrží označení, s náležitým přihlédnutím k doporučení panelu. Pamětihodnosti ucházející se o označení, které nejsou vybrány, mohou v následujících letech podat novou žádost o předběžný výběr na vnitrostátní úrovni.

Jednotlivé členské státy jsou odpovědné za monitorování všech pamětihodností nacházejících se na jejich území. Vnitrostátní koordinátoři shromažďují všechny nezbytné informace a jednou za čtyři roky vypracují zprávu podle časového rozvrhu uvedeného v příloze. Tato zpráva obsahuje pododdíly věnované jednotlivým pamětihodnostem, s použitím vzoru formuláře pro monitorování. Monitorování nadnárodních pamětihodností je úkolem národního koordinátora v členském státě, kde se nachází koordinátorská pamětihodnost.

Pokud evropský panel zjistí, že určitá pamětihodnost již nespĺňuje stanovená kritéria nebo že přestal být dodržován projekt a provozní kapacita popsáné v žádosti, může zahájit postup vedoucí k odnětí označení dotyčné pamětihodnosti. Tento postup probíhá ve dvou fázích, z nichž každá může trvat až 18 měsíců. V první fázi zahájí evropský panel dialog s dotčeným členským státem s cílem usnadnit nezbytné změny u dané pamětihodnosti. Pokud evropský panel usoudí, že byly provedeny změny nebo byly poskytnuty dostatečné záruky, může rozhodnout o ukončení postupu. Pokud po osmnácti měsících od zahájení dialogu evropský panel usoudí, že nebyly provedeny nezbytné změny, může rozhodnout o zahájení druhé fáze postupu. V této druhé fázi evropský panel oficiálně uvědomí Komisi o problémech, s nimiž se daná pamětihodnost potýká. K oznámení je připojeno odůvodnění a soubor praktických doporučení, jak situaci zlepšit. Pokud pamětihodnost neprovede praktická doporučení do 18 měsíců od přijetí oznámení, vydá evropský panel Komisi doporučení označení dané pamětihodnosti odejmout.¹⁶

3.3. Snaha zapsání Broumovska na seznam EHL

V poslední době se Agentura pro rozvoj Broumovska, kterou založil v roce 2004 Jan Školník, a která se výrazně podílí svoji činností na revitalizaci broumovského kláštera a okolí usiluje spolu s dalšími, aby bylo Broumovsko zapsáno na seznam světového a kulturního

¹⁶ POKYNY PRO PAMĚTIHODNOSTI UCHÁZEJÍCÍ SE O OZNAČENÍ, Evropská unie, s. 11, dostupné na <http://www.kreativnievropa.cz/files/download/ehl-guidelines-for-candidate-sites-cs.pdf>

dědictví UNESCO. Na této akci se aktivně podílí i český poslanec Evropského parlamentu Tomáš Zdechovský, který vede v Bruselu iniciativu o zapsání Broumovska tak usiluje vedle zapsání na seznam UNESCO i na zapsání na seznam Evropského dědictví. K podpoře se připojili i prezident republiky Miloš Zeman, ministr kultury Daniel Herman, kardinál Dominik Duka, ale i bývalý hejtmán Královéhradeckého kraje Lubomír Franc.¹⁷

Na konci listopadu se v Evropském parlamentu konalo setkání, které pořádal Tomáš Zdechovský ve spolupráci se Zastoupením Královéhradeckého a Jihočeského kraje při EU, kde vystoupila řada významných hostů jako velvyslanec České republiky v Belgickém království Jaroslav Kurfürst, poslankyně Evropského parlamentu Michaela Šojdrová, vedoucí programu Creative Europe v Evropské komisi Karel Barták, zúčastnili se broumovský děkan Martin Lanži, který podporuje iniciativu k zapsání broumovských kostelů a ředitel bruselské pobočky UNESCO Paolo Fontani. Broumovská skupina kostelů v čele s broumovským benediktinským klášterem by se v budoucnu mohla dostat na seznam památek European Heritage Label, které spadá právě pod Evropskou komisi nebo na seznam kulturního dědictví UNESCO, ke kterému nejsou splněny veškeré podmínky zápisu.

4 Podpora regionálního kulturního dědictví v ČR

Česká republika patří k zemím, které disponují nejen velkým množstvím nemovitých kulturních památek, ale i dosud zachovanými a živými tradicemi intenzivní činností kulturních spolků a zájmových sdružení.

Česká republika, stejně jako země EU, řeší problém, jak zachovat národní kulturní specifika a prvky regionální kultury. Finanční podpora se odehrává jak na státní úrovni tak na regionální.

4.1 Financování kultury

Finanční prostředky na regionální kulturu a na podporu kulturního dědictví proudí jak z prostředků státních, krajských, obecních, tak ze soukromého sektoru, z grantů Evropské unie a norských fondů. Můžeme s jistotou tvrdit, že finanční podpora je nedostačující. V programových prohlášeních vlád ČR se můžeme dočíst, že se nová vláda vynasnaží docílit, aby podíl výdajů na kulturu dosáhl minimálně 1 % celkových výdajů Státního rozpočtu. V příložené tabulce, ale vidíme, že financování kultury se pohybuje kolem 0,7 % z celkových výdajů Státního rozpočtu.

¹⁷ Tisková zpráva zde: <http://www.kdu.cz/aktualne/archiv/2016/prezident-i-ministr-kultury-podporuji-snahu-zapsat>

	celkové výdaje státního rozpočtu	výdaje kapitoly 334 - MK	výdaje na církve a náboženské společnosti (CNS)	Výdaje kap. 334 – MK bez CNS	Podíl výdajů kap. 334 - MK na kulturu v % (tj. bez výdajů na CNS)	Podíl kap 334 MK ve státním rozpočtu
1998	566 747 126	4 397 466	707 367	3 690 099	0,65 %	0,77 %
1999	596 909 065	5 244 078	672 807	4 571 271	0,77 %	0,88 %
2000	632 268 248	5 371 730	789 567	4 582 163	0,72 %	0,85 %
2001	693 920 279	4 760 291	947 921	3 812 37	0,55 %	0,68 %
2002	750 682 697	4 809 334	1 010 909	3 798 425	0,51 %	0,64 %
2003	795 362 391	*6 159 905	1 130 844	5 029 061	0,63 %	0,77 %
2004	869 050 652	6 045 710	1 163 144	4 882 566	0,56 %	0,69 %
2005	908 415 643	5 718 445	1 188 036	4 530 409	0,49 %	0,63 %
2006	958 791 799	6 357 161	1 511 314	4 845 847	0,50 %	0,66 %
2007	1 040 777 420	7 909 779	1 303 034	6 606 745	0,64 %	0,76 %
2008	1 107 310 540	8 644 329	1 317 910	7 326 419	0,66 %	0,78 %
2009	1 152 101 697	8 411 947	1 347 740	7 064 207	0,61 %	0,73 %
2010	1 184 919 350	8 248 384	1 311 343	6 937 041	0,58 %	0,69 %
2011	1 179 000 908	7 294 982	1 400 753	5 894 229	0,49 %	0,61 %
2012	1 189 700 778	8 422 123	1 440 815	6 977 308	0,58 %	0,70%
2013	1 180 767 603	8 889 694	1 444 753	7 444 941	0,63%	0,75%
2014	1 211 307 509	10 415 641	3 476 320	6 939 321	0,57%	0,85%

Zdroj: <http://www.proculture.cz/info-o-nas/1-pro-kulturu/1-na-kulturu-978.html>

Z tabulky lze vyčíst, že v posledních letech dochází k mírnému zvýšení výdajů. Kultura je ale bohužel v obecném povědomí, ale i u politiků vnímána jako neproduktivní. Proto, pokud dochází ve Státním rozpočtu ke škrtům, setkáváme se s razantními škrty nejprve v oblasti kultury.

Závěr

V této práci jsem se zabýval významem evropského kulturního dědictví a jedním z mnoha okruhů podpory kultury, označení Evropské dědictví.

Jako pozitivum je potřeba ocenit snahy EU o propagaci evropského dědictví s úmyslem získat co nejširší podporu obyvatelstva. Pod záštitou Evropské unie jsou pořádány aktivity, které obsahem pomáhají nejen k propagaci, ale také ke spolupráci kulturních subjektů a institucí, což může být obohacující v předávání si zkušeností z různých koutů Evropy. Program European Heritage Label se zdá být obohacující a podle mého názoru může v budoucnu dojít k tomu, že nabyde stejné prestiže, jako seznam kulturního dědictví UNESCO, který je zaměřen na celý svět. Pro Evropu může mít toto označení stejnou váhu jako UNESCO. i když si tyto iniciativy nekonkurují, jelikož jedna je zaměřená na nejvyšší kulturní památky a EHL se zaměřuje na hmotné i nehmotné památky.

Bohužel kultura v České republice trpí stále nízkými příjmy ze Státního rozpočtu.

Zdroje:

HEŘMANOVÁ E., CHROMÝ P. a kolektiv. *Kulturní regiony a geografie kultury*, 1. vyd. Praha: ASPI, 2009.

PATOČKA, J., HEŘMANOVÁ, E. Lokální a regionální kultura v České republice. Praha: ASPI, 2008.

Elektronické zdroje

Broumov, dostupné na WWW: <http://www.klasterbroumov.cz/cs/broumvske-pamatky-byly-pred#prettyPhoto>

Kultura, mnohojazyčnost a audiovize, Dostupný na www.euroskop.cz/678/sekce/kultura-mnohojazycnost-a-audiovize

Lisabonská smlouva, Dostupné na WWW: <https://www.euroskop.cz/192/sekce/lisabonska-smlouva--ke-stazeni/>

Národní památkový ústav, dostupné na WWW: <https://www.npu.cz/cs/generalni-reditelstvi-npu/sluzby/european-heritage-label>

Plzeň, Evropské hlavní město kultury, dostupné na WWW: www.plzen2015.cz

POKYNY PRO PAMĚTIHODNOSTI UCHÁZEJÍCÍ SE O OZNAČENÍ, Evropská unie, dostupné na WWW. <http://www.kreativnievropa.cz/files/download/ehl-guidelines-for-candidate-sites-cs.pdf>

Označení Evropské dědictví, dostupné na WWW. <http://www.kreativnievropa.cz/cs/oznaceni-evropske-dedictvi/>

Tisková zpráva o udělení označení Arcidiecéznímu muzeu, dostupné na WWW: <http://www.idu.cz/cs/arcidiecezni-muzeum-v-olomouci-ziskalo-titul-evrop>

Tisková zpráva o podpoře nejvyšších představitelů ČR k podpoře zapsání Broumvska na seznam kulturního dědictví, dostupné na WWW.

<http://www.kdu.cz/aktualne/archiv/2016/prezident-i-ministr-kultury-podporuji-snahu-zapsat>